

نویسنده: محمد حسن سوایدن «M.Hassan Swiedan»
منبع و تاریخ نشر: کریدل «2025-02-12»
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل»

بازی بزرگ هوش مصنوعی: ایالات متحده و چین برای کسب پول نقد غرب آسیا با هم رقابت می کنند

The Great AI Game: US, China vie for West Asian cash

رقابت برای برتری هوش مصنوعی دیگر فقط یک رویارویی آمریکا و چین نیست. کشورهای غنی از انرژی غرب آسیا از قدرت مالی خود برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌های هوش مصنوعی آمریکایی و چینی استفاده می‌کنند و این قدرت را در اختیار دارند که در این جنگ فناوری پرمخاطره، ترازو را بالا ببرند.

The race for AI supremacy is no longer just a US–China showdown. West Asia's energy rich states are leveraging their financial muscle to invest in both American and Chinese AI firms, holding the power to tip the scales in this high-stakes tech war.

عکاسی توسط کریدل

در ماه دسامبر، **جینا ریوندو**، وزیر بازرگانی سابق ایالات متحده، با اذعان به دشواری مها رشتاب یا تعجیل فناوری فوق العاده **چین** در بسیاری از زمینه‌ها، اعتراف کرد: و گفت: «تلاش برای عقب نگه داشتن **چین** یک کار احمقانه است».

تنها چند ماه بعد، **چین** با راه اندازی DeepSeek، یک اپلیکیشن هوش مصنوعی (AI) که دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده آن را یک زنگ بیدارباش در رقابت جهانی هوش مصنوعی نامید، بر این نکته تاکید کرد.

این اعلامیه درک تسلط ایالات متحده را از بین برد و کارشناسان پیشنهاد کردند که چین نه تنها شکاف فناوری را کاهش داده است، بلکه اکنون در حال توسعه مدل های هوش مصنوعی است که با همتایان غربی مطابقت داشته باشد - یا حتی از آنها پیشی بگیرد و از منابع محاسباتی کمتری استفاده کند.

هوش مصنوعی دیگر فقط یک مسابقه فناوری نیست. این میدان جنگی است که امنیت ملی و قدرت ژئوپلیتیکی را شکل می دهد. در این رقابت، غرب آسیا با استفاده از موقعیت استراتژیک و منابع عظیم مالی و انرژی خود به عنوان یک بازیگر تعیین کننده ظاهر شده است.

کشورهای ثروتمند خلیج فارس، به ویژه عربستان سعودی و امارات، دیگر فقط مصرف کنندگان هوش مصنوعی نیستند، بلکه سرمایه گذاران با نفوذی هستند. آنها از طریق صندوق های ثروت مستقل، شرط بندی استراتژیک بر روی شرکت های هوش مصنوعی آمریکایی و چینی می گذارند و به آنها اهرمی در آینده فناوری جهانی می دهند.

فشار هوش مصنوعی استراتژیک و اشنگتن

در ژوئیه 2022، ایالات متحده قانون تراشه و علم / قانون چیپس و علم یک قانون فدرال ایالات متحده است که توسط ۱۱۷ **کنگره ایالات متحده** تصویب شد و توسط رئیس جمهور **جو بایدن** در ۹ اوت ۲۰۲۲ به قانون تبدیل شد. این قانون تقریباً ۲۸۰ میلیارد دلار بودجه جدید برای تقویت تحقیقات داخلی و تولید **نیمه هادی ها** در ایالات متحده فراهم می کند. ^{1,2} این قانون به طور کلی عنوان کوتاه رسمی ندارد اما به سه بخش با عنوان ها کوتاه خود تقسیم می شود: بخش A **قانون تراشه های سال ۲۰۲۲** است (که در آن CHIPS مخفف «ایجاد انگیزه های مفید برای تولید نیمه هادی ها» است). (بخش B **قانون تحقیق و توسعه، رقابت و نوآوری** است. و بخش C **قانون تأمین مالی امنیتی دادگاه عالی** سال ۲۰۲۲ است. ^{1,2}

وبیش از ۵۲ میلیارد دلار برای تحقیق در مورد نیمه هادی ها و سایر تحقیقات علمی با هدف اصلی مقابله با چین اختصاص داده شد. این طرح در ۲۷ ژوئیه ۲۰۲۲ با ۶۴ رای موافق در برابر ۳۳ رای به تصویب **سنای ایالات متحده** رسید. ^{1,2} در ۲۸ ژوئیه، لایحه

۲۸۰ میلیارد دلاری با ۲۴۳ رأی موافق در برابر ۱۸۷ رأی مخالف موافق به تصویب رسید. ^{۱۴}..... تفصیل توسط این قلم / را تصویب کرد که هدف آن احیای صنعت نیمه هادی خود؛ ایمن سازی زنجیره تامین، و تقویت تحقیقات در زمینه فناوری های حیاتی مانند هوش مصنوعی و محاسبات کوانتومی بود. بسته 52.7 میلیارد دلاری برای کاهش وابستگی ایالات متحده به سازندگان تراشه شرق آسیا طراحی شده است.

بیش از یک اقدام تدافعی، این یک تضاد مستقیم با قدرت رو به رشد هوش مصنوعی چین بود. این قانون محدودیت های صادراتی گسترده ای را اعمال کرد، پکن را از نیمه هادی های پیشرفته ایالات متحده و سخت افزارهای مرتبط با هوش مصنوعی قطع کرد، در حالی که اتحادیه های فناوری جدید برای ایجاد یک زنجیره تامین «بدون چین» ایجاد کرد.

در 13 ژانویه 2025، دولت مستعفی **بایدن** چارچوب استقرار هوش مصنوعی را معرفی کرد و کنترل صادرات تراشه های هوش مصنوعی را تشدید کرد و از آنها به عنوان ابزار دیپلماتیک استفاده کرد. این سیاست صادرات تراشه های هوش مصنوعی را به اکثر کشورها محدود کرد و در عین حال دسترسی نامحدود به متحدان ایالات متحده را اعطا کرد. با این حال، چین، روسیه، ایران و کره شمالی از اکوسیستم هوش مصنوعی آمریکا دور ماندند.

تنها 10 روز بعد، پس از بازگشت ترامپ به کاخ سفید، او فرمان اجرایی 14179 را با عنوان حذف موانع برای رهبری آمریکا در هوش مصنوعی امضا کرد. این دستور خواستار یک نقشه راه 180 روزه برای پیگیری سریع توسعه هوش مصنوعی، حذف موانع بوروکراتیک و ارزیابی مجدد سیاست های قبلی هوش مصنوعی بود.

تا پایان ماه، OpenAI، SoftBank و Oracle از Stargate، یک پروژه زیرساختی 100 میلیارد دلاری هوش مصنوعی - بزرگترین پروژه در تاریخ ایالات متحده - با تعهدات سرمایه گذاری آینده تا 500 میلیارد دلار رونمایی کردند. **ترامپ** از این ابتکار به عنوان تغییر دهنده بازی در تضمین تسلط هوش مصنوعی ایالات متحده استقبال کرد.

یک سند سیاستی از OpenAI تاکید کرد که سرمایه گذاری در زیرساخت های هوش مصنوعی داخلی برای عملکرد بهتر از مدل های چینی و جذب سرمایه جهانی بسیار مهم است و هشدار داد که "اگر ایالات متحده این سرمایه ها را جذب نکند، آنها به سمت پروژه های تحت حمایت چین سرازیر خواهند شد - تقویت نفوذ جهانی حزب کمونیست چین." تخمین زده شد که "175 میلیارد دلار در صندوق های جهانی در انتظار سرمایه گذاری در پروژه های هوش مصنوعی وجود دارد."

هوش مصنوعی و امنیت ملی آمریکا

در واشنگتن، هوش مصنوعی دیگر صرفاً ابزاری برای رشد اقتصادی نیست، بلکه به عنوان ستونی از امنیت ملی تلقی می شود. در سال 2018، پنتاگون مرکز مشترک هوش

مصنوعی را برای ادغام هوش مصنوعی در عملیات نظامی، افزایش اطلاعات میدان نبرد، تعمیر و نگهداری پیش بینی و آمادگی رزمی تأسیس کرد.

ایالات متحده هوش مصنوعی را به عنوان یک سلاح استراتژیک در رقابت مستمر و در حال تشدید قدرت های بزرگ خود به ویژه با چین و روسیه می داند.

گزارش سال 2021 کمیسیون امنیت ملی در مورد هوش مصنوعی هشدار داد که ساختارهای قدرت جهانی آینده توسط رهبری هوش مصنوعی شکل خواهد گرفت و باعث سرمایه گذاری های سنگین در سیستم های خودمختار و امنیت سایبری می شود. از آن زمان، وزارت دفاع ایالات متحده هوش مصنوعی را در استراتژی خود در اولویت قرار داده است و سرمایه گذاری هنگفتی بر روی سیستم های خود مختار، امنیت سایبری و اطلاعات پیش بینی برای ارتقای امنیت ملی انجام داده است.

دولت ترامپ این اولویت ها را دوجندان کرده و هوش مصنوعی را به عنوان یک دارایی استراتژیک در رقابت قدرت های بزرگ قرار داده است. اقدامات اخیر - از جمله دستور اجرایی 14179 و پروژۀ استارگیت - نشان دهنده قصد آشکاری برای تقویت برتری ایالات متحده در هوش مصنوعی و مهار رشد فناوری چین است.

DeepSeek چین مسابقه هوش مصنوعی را مختل می کند

رونمایی چین از DeepSeek موجی از شوک را در صنعت فناوری ایجاد کرد. این برنامه به صدر اپ استور اپل در ایالات متحده صعود کرد و از ChatGPT و Gemini پیشی گرفت و باعث ایجاد یک لرزش در بازار شد: غول های فناوری ایالات متحده مانند Nvidia شاهد کاهش 600 میلیارد دلاری ارزش گذاری خود بودند. این توسعه نگرانی های امنیتی و اشنگتن را تشدید کرد و مقامات هشدار دادند که پیشرفت های هوش مصنوعی چین می تواند به پکن برتری نظامی بدهد و به عنوان ابزاری برای انتشار روایت های مورد حمایت دولت عمل کند.

سرمایه گذاران جهانی با انتقال سرمایه به سمت بخش هوش مصنوعی چین واکنش نشان داده اند که نشان دهنده اعتماد به توانایی پکن برای به چالش کشیدن سلطه ایالات متحده است. به طور همزمان، چین تلاش خود را برای خودکفایی فناوری تسریع می کند و اتکا به شرکت های نیمه هادی غربی مانند TSMC و سا مسونگ را کاهش می دهد.

فراتر از اقتصاد، انتظاری رود که اتوماسیون مبتنی بر هوش مصنوعی بازار کار جهانی را مختل کند و مشاغل در تجزیه و تحلیل داده ها، ترجمه و خدمات مشتری را جایگزین کند. در همین حال، تقاضای فزاینده چین برای استعداد های هوش مصنوعی در حال جذب کارشناسان از بازار های غربی است و فرار مغزها در ایالات متحده و اروپا را تشدید می کند.

نقش غرب آسیا در مسابقه هوش مصنوعی

رقابت جهانی هوش مصنوعی اغلب به عنوان دوئل ایالات متحده و چین در نظر گرفته می‌شود، اما غرب آسیا به عنوان یک نیروی تعیین کننده که قادر به تغییر تعادل است ظاهر می‌شود. با اثبات DeepSeek که هژمونی هوش مصنوعی غربی دیگر بدون چالش باقی نخواهد ماند، کشورهای خلیج فارس در حال ارزیابی مجدد اتحادهای هوش مصنوعی خود هستند و آنها را به عاملی حیاتی در تلاش‌های واشنگتن برای تضمین سرمایه‌گذاری‌های هوش مصنوعی تبدیل می‌کند.

عربستان سعودی، امارات متحده عربی و قطر اکنون به عنوان "دولت‌های نوسان" ژئوپلیتیک هوش مصنوعی در نظر گرفته می‌شوند. اهمیت آنها در انقلاب هوش مصنوعی بر سه ستون کلیدی استوار است: انرژی، امور مالی و جغرافیا.

انرژی واضح‌ترین عنصر است زیرا مراکز داده مولد هوش مصنوعی به مقادیر زیادی نیرو نیاز دارند و انتظار می‌رود کشورهای غنی از انرژی در غرب آسیا به طور قابل توجهی از آن بهره‌مند شوند. کشورهای حاشیه خلیج فارس، غنی از منابع انرژی، موقعیت خوبی برای بهره‌مندی از این تقاضا دارند از نظر مالی، کشورهای نفت خیز مانند عربستان سعودی و امارات به شدت در زیرساخت‌های هوش مصنوعی و فناوری‌های آینده سرمایه‌گذاری می‌کنند و آنها را نه تنها مشتریان کلیدی بلکه بازیگران تأثیرگذار می‌کند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستقل میلیارد دلار را از طریق طرح‌هایی مانند سنابیل، یکی از شرکت‌های تابعه صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان سعودی (PIF)، که سالانه 3 میلیارد دلار در شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر درجه یک در ایالات متحده و چین سرمایه‌گذاری می‌کند، به پروژه‌های مرتبط با هوش مصنوعی هدایت می‌کنند.

علاوه بر این، Prosperity7، بازوی سرمایه‌گذاری آرامکو سعودی، با سرمایه‌گذاری در Zhipu AI، یکی از بزرگترین استارت‌آپ‌های هوش مصنوعی چین، به عنوان اولین سرمایه‌گذار غیرچینی تبدیل شد که این کار را انجام می‌دهد. این اقدام استراتژی در حال تحول غرب آسیا برای بازی در هر دو طرف در رقابت ژئوپلیتیکی برای هوش مصنوعی، حفظ نفوذ و استقلال علیه غم‌فشار فزاینده جهانی برای متحد شدن با ایالات متحده یا چین را برجسته می‌کند.

چنین سرمایه‌گذاری‌هایی نشان دهنده توانایی منطقه برای متعادل کردن تنش‌های ژئوپلیتیکی و در عین حال گسترش نفوذ آن در اکوسیستم جهانی هوش مصنوعی است. علاوه بر این، موقعیت جغرافیایی غرب آسیا نشان دهنده یک مزیت کاملاً دست نخورده در توسعه هوش مصنوعی در سطح جهانی است. مراکز داده با افزایش کارایی خدمات نزدیک شدن مراکز داده به کاربر نهایی، نقش اساسی در بهبود سرعت و کیفیت خدمات

دیجیتال برای کاربران ایفا می کنند. وجود مراکز داده متعدد در مکان های استراتژیک تضمین می کند که در صورت خرابی، نسخه های پشتیبان بازیابی اطلاعات ارائه می شود.

موقعیت منطقه نیز یک مزیت است، زیرا غرب آسیا به عنوان یک چهارراه دیجیتال بین اروپا، آسیا و آفریقا عمل می کند. اکثر ترافیک وب بین این قاره ها از طریق منطقه می گذرد و آن را به قطب اصلی برای استقرار جهانی هوش مصنوعی تبدیل می کند.

غرب آسیا: میدان نبرد برای نفوذ هوش مصنوعی

با تشدید رقابت هوش مصنوعی، غرب آسیا دیگر فقط یک بازار در حال ظهور نیست، بلکه یک صحنه استراتژیک در جنگ فناوری بین واشنگتن و پکن است. چین این منطقه را به عنوان توسعه راه ابریشم دیجیتال خود می بیند و هدف آن گسترش ردپای فناوری خود از طریق راه حل های مقرون به صرفه هوش مصنوعی است.

از سوی دیگر، ایالات متحده در حال تعمیق همکاری های هوش مصنوعی خود با کشورهای حوزه خلیج فارس است و تلاش می کند تا اطمینان حاصل کند که زیرساخت های هوش مصنوعی با استانداردهای غربی همخوانی دارد. نبرد بر سر هوش مصنوعی در غرب آسیا فراتر از رقابت فناوری است. این یک رقابت برای تسلط اقتصادی و ژئوپلیتیکی است.

با قرار گرفتن کشورهای خلیج فارس به عنوان پادشاهان در این مبارزه، تصمیمات آنها در سال های آینده می تواند توازن قدرت را در عصر هوش مصنوعی بازتعریف کند. جنگ هوش مصنوعی آمریکا و چین دیگر فقط یک بازی دو نفره نیست - غرب آسیا اکنون کاملاً در ترکیب قرار گرفته است و نقش آن در شکل دادن به آینده هوش مصنوعی تنها در حال افزایش است.

----- **با تقدیم احترامات «17-02-2025»**

